

KANGASALAN KUNNAN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kangasalan valtuusto

13.10.2008 § 93

13.12.2010 § 17

SISÄLLYS

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET	5
1 § Hallintosäännön soveltaminen ja kunnan johtosäännöt	5
2 § Toimivallan siirtäminen	5
2 LUKU: ORGANISAATIO, TOIMIELIMET JA NIIDEN TEHTÄVÄT	5
3 § Luottamushenkilötoimielimet	5
4 § Esittely toimielinten kokouksissa.....	7
5 § Kunnanhallituksen toiminta-ajatus ja tehtäväalueet	7
6 § Kunnanhallituksen ratkaisovalta	8
7 § Kunnanhallituksen liiketoimintajaoston ratkaisovalta	9
8 § Lautakuntien ja kunnanhallituksen liiketoimintajaoston yleinen ratkaisovalta	10
9 § Hallinto-organisaatio.....	10
10 § Kunnan palvelutuotannon ydinprosessit	11
11 § Organisaatiota koskeva toimivalta	11
12 § Johtoryhmä.....	11
3 LUKU: HENKILÖSTÖN RATKAISUVALTA JA VASTUU	12
13 § Kunnanjohtajan ratkaisovalta.....	12
14 § Toimialan johtajien tehtävät.....	13
15 § Palvelukeskuksen johtajan ja liiketoimintayksikön johtajan yleinen ratkaisovalta	13
16 § Henkilöstöjohtajan ratkaisovalta.....	14
17 § Talousjohtajan ratkaisovalta	14
4 LUKU: HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMIALA	15
SIVISTYSKESKUS	15
18 § Sivistyskeskuksen toiminta-ajatus	15
19 § Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	15
20 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	15
21 § Sivistyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta.....	15
SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS	16
22 § Sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminta-ajatus.....	16
23 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta.....	17
24 § Yhteislautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta.....	17
25 § Sosiaali- ja terveysjohtajan ratkaisovalta hallintoasioissa	18
26 § Sosiaali- ja terveyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta	18
5 LUKU:TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT	19
TEKNINEN KESKUS	19
27 § Teknisen keskuksen toiminta-ajatus	19
28 § Kaavoituslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	19
29 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta	20
30 § Teknisen lautakunnan ratkaisovalta	20
31 § Teknisen keskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta.....	21
32 § Poistettu.....	22
KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS	22

33 § Liikelaitoksen nimi ja kotipaikka.....	22
34 § Liikelaitoksen tehtävät ja toiminta-ajatus	22
35 § Liikelaitoksen taloudenhoito.....	22
36 § Liikelaitoksen johtokunnan kokoukset	22
37 § Liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja ratkaisuvälit.....	23
38 § Kangasalan Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtajan tehtävät ja ratkaisuvälit.....	24
38a § Kuhmalahden vesilaitos	24
6 LUKU: LIIKETOIMINTAYKSIKÖ	24
39 § Liiketoimintayksikön asema ja toiminta-ajatus	24
40 § Liiketoimintayksikön tehtävät.....	25
41 § Liiketoimintayksikön viranhaltijoiden ratkaisuvälit.....	25
7 LUKU: HENKILÖSTÖASIAT	25
42 § Valtuuston ratkaisuvälit.....	25
43 § Kunnanhallituksen ratkaisuvälit	25
44 § Kunnanjohtajan ratkaisuvälit.....	26
45 § Palvelukeskuksen johtajan ja liiketoimintayksikön johtajan ratkaisuvälit.....	26
46 § Virat ja työsuhteet	27
47 § Palvelussuhteen päättäminen ja lomauttaminen	27
48 § Henkilöstön asema ja yhteistoiminta	27
8 LUKU: KOKOUSHENNETTELY	27
49 § Soveltaminen.....	27
50 § Kokousaika ja -paikka.....	27
51 § Kokouksen koollekutsuminen.....	28
52 § Jatkokokous.....	28
53 § Varajäsenen kutsuminen	28
54 § Kokouksen pitäminen ja tilapäinen puheenjohtaja	28
55 § Kokouksen johtaminen	28
56 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa	29
57 § Kunnanhallituksen edustus muissa toimielimissä.....	29
58 § Esittely	29
59 § Esteellisyyden toteaminen.....	29
60 § Äänestys ja vaalit	30
61 § Pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen.....	30
62 § Kunnanhallituksen, lautakunnan, liiketoimintajaoston ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus.....	31
63 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	31
9 LUKU: KUNNAN TALOUS	31
64 § Talousarvion hyväksyminen	31
65 § Talousarvion muutokset.....	31
66 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	31
67 § Rahatoimen hoitaminen	32
68 § Maksujen määrääminen	32
69 § Omistajapolitiikka.....	32
10 LUKU: TALOUDEN JA HALLINNON TARKASTUS	32
70 § Valvontajärjestelmä	32
71 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	32

72 § Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	33
73 § Tilintarkastajan valinta.....	33
74 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	33
75 § Tilintarkastajan raportointi.....	33
76 § Tilintarkastuskertomus.....	33
77 § Tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle	33
11 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET.....	34
78 § Tiedottaminen	34
79 § Kunnan asukkaiden aloitteet	34
80 § Kunnan nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen.....	34
81 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	35
82 § Asiakirjoista perittävät lunastukset sekä niiden antamisesta perittävät maksut.....	35
83 § Kokouspalkkiot	35
84 § Hankintaoikaisun käsittelevä viranomainen	35
HALLINTOSÄÄNNÖSSÄ MAINITUT SÄÄNNÖKSET	36

KANGASALAN KUNNAN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kangasalan valtuusto hyväksynyt 13.10.2008 § 93. Voimaantulo 1.1.2009. Valtuusto muuttanut 13.12.2010 § 17. Voimaantulo 1.1.2011.

1 LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Hallintosäännön soveltaminen ja kunnan johtosäännöt

Hallintosäännössä määrätään kunnan hallinto-organisaation ja toimivallanjaon perusteista, päätöksenteko- ja kokousmenettelystä, toimivallasta henkilöstöasioissa, kunnan taloudesta ja riskienhallinnasta sekä hallinnon ja talouden tarkastuksesta.

Hallintosäännön ohella kunnan toimintoja ohjataan Kangasalan valtuuston työjärjestyksellä, johon nähden hallintosääntöä sovelletaan toissijaisena.

2 § Toimivallan siirtäminen

Mikäli laissa ei toisin säädetä, kunnanhallitus, kunnanhallituksen liiketoimintajaosto, lautakunta, Kangasalan Vesi –liikelaitoksen johtokunta tai hallintosäännössä määrätty viranhaltija voi päättää hallintosäännöllä tai sen nojalla määrätyn päätösvallan siirtämisestä edelleen toimielimelle tai viranhaltijalle. Viranhaltijalla, jolle toimivaltaa siirretään, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Toimivallan siirtämispäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa.

2 LUKU: ORGANISAATIO, TOIMIELIMET JA NIIDEN TEHTÄVÄT

3 § Luottamushenkilötoimielimet

Kangasalan kunnan toimielinjärjestelmän muodostavat:

1. **Vaaliviranomaiset**, joiden jäsenmäärä ja valintamenettely on säädetty vaalilaissa ja joiden toimialana on yleisten vaalien toimittaminen.
2. **Valtuusto**, jonka jäsenmäärä on säädetty kuntalaissa. Valtuuston toimialana on koko kunnan tehtäväalueella ylimmän päätösvallan käyttö lainsäädännön, valtuuston työjärjestyksen sekä hallintosäännössä määritellyn toimivallan jaon mukaisesti.
3. **Tarkastuslautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.
4. **Kunnanhallitus**, johon kuuluu yksitoista jäsentä. Kunnanhallituksen toimialaan kuuluvat sille säädetyt tai määrättyt tehtävät sekä muut kunnan tehtävät, jotka eivät kuulu valtuuston toimivaltaan eivätkä tässä säännössä ole määrätty lautakunnille tai viranhaltijoille.

5. **Kunnanhallituksen liiketoimintajaosto**, johon kuuluu viisi tai seitsemän jäsentä. Liiketoimintajaoston toimialaan kuuluu liiketoimintayksikkö ja konserniohjauksen järjestäminen kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

6. **Sosiaali- ja terveyslautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialana on sosiaali- ja terveydenhuolto sisältäen sosiaalityön palvelut, psykososiaaliset palvelut, koti- ja laitoshoitopalvelut, perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, työterveyshuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii yhteistoiminta-alueella järjestettäväksi sovittujen palvelujen osalta palvelujen tuottajalautakunta.

7. **Kasvatus- ja opetuslautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimialana on opetuspalvelut ja varhaiskasvatus.

8. **Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimialana on liikunta- ja nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä Kangasala-Opisto.

9. **Rakennus- ja ympäristölautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimialana on rakennusvalvonta, pysäköinninvalvonta, ympäristönsuojelu ja maaseutuelinkeinot.

10. **Tekninen lautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Teknisen lautakunnan toimialana on kunnan yhdyskuntatekniikka, hulevesijärjestelmien suunnittelu ja toteutus, alueellinen pelastustoimi, jätehuollon järjestäminen ja yksityistieasiat. Teknisessä lautakunnassa on lautakunnan nimittämä tiejaosto, jossa on neljä jäsentä.

11. **Kaavoituslautakunta**, johon kuuluu kahdeksan jäsentä. Kaavoituslautakunnan toimialana on kaavoitus, asuntoasiat, paikkatieto- ja mittauspalvelut sekä kunnan vesihuollon yleinen kehittäminen.

12. **Yhteislautakunta**, johon kuuluu yksitoista jäsentä, toimii kuntalain 77 §:n tarkoittamana kuntien yhteisenä toimielimenä. Yhteislautakunnan toimialana on tilaajana järjestää perusterveydenhuollon, työterveyshuollon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut ja erityispalvelut sekä kehitysvammaisten erityishuollon avopalvelut Kangasalan, Pälkäneen, Juupajoen ja Oriveden väestölle. Lautakunnan toimialaan kuuluvilla erityispalveluilla tarkoitetaan mielenterveystyötä, lasten ja nuorisopsykiatrisia palveluita, psykiatrisia kuntoutus- ja päivätoimintapalveluita sekä perheneuvontaa.

13. **Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta**, johon valtuusto valitsee toimikaudeseen kuusi jäsentä.

Kunnanhallituksen, kunnanhallituksen liiketoimintajaoston ja kohdissa 6-12 tarkoitettujen lautakuntien toimikausi on kaksi vuotta.

Valtuusto valitsee toimielinten jäsenet ja nimeää jäseniksi valituista henkilöistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Valtuusto valitsee toimielinten jäsenten lisäksi näiden henkilökohtaiset varajäsenet. Kunnanhallituksen liiketoimintajaoston jäsenet ja varajäsenet valitsee kunnanhallitus. Liiketoimintajaostoon voidaan valita muitakin

kuin kunnanhallituksen jäseniä ja varajäseniä. Yhteislautakunta valitaan hallintosäännön 24 §:n mukaisesti.

4 § Esittely toimielinten kokouksissa

1. **Kunnanhallituksen** esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Toimialojen lautakuntien valmisteleminen asioiden esittelijöinä toimivat toimialan johtajat. Kunnanjohtaja voi ottaa esiteltäväkseen toimialan johtajan toimialaan kuuluvan asian.
2. **Kunnanhallituksen liiketoimintajaoston** esittelijänä toimii liiketoimintayksikön johtaja. Kunnanjohtaja voi ottaa esiteltäväkseen liiketoimintayksikön johtajan toimialaan kuuluvan asian.
3. **Tarkastuslautakunta** päättää esittelystä tarkastuslautakunnan kokouksissa.
4. **Sosiaali- ja terveyslautakunnan** esittelijöinä toimivat sosiaali- ja terveysjohtaja sosiaalitoimen asioiden osalta ja johtava ylilääkäri oman tehtäväalueensa osalta.
5. **Kasvatus- ja opetuslautakunnan** esittelijänä toimii sivistystoimenjohtaja.
6. **Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan** esittelijänä toimii sivistystoimenjohtaja.
7. **Rakennus- ja ympäristölautakunnan** esittelijöinä toimivat ympäristöpäällikkö ja rakennustarkastaja kumpikin oman tehtäväalueensa osalta.
8. **Teknisen lautakunnan** esittelijänä toimii tehtäväalueen rakennuspäällikkö.
9. **Kaavoituslautakunnan** esittelijänä toimii kaavoitusarkkitehti.
10. **Yhteislautakunnan** esittelijänä toimii sosiaali- ja terveysjohtaja. Ympäristöterveydenhuollosta vastaava viranhaltija toimii esittelijänä oman tehtäväalueensa osalta.
11. **Toimialan johtajat** esittelevät kohdissa 4-9 tarkoitetuissa lautakunnissa strategista kehittämistä koskevat asiat sekä yleiseen hallintoon ja talouteen liittyvät asiat, jotka koskevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta.

Mikäli esittelijä on poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii asianomaisen viranhaltijan sijainen tai toimielin voi määrätä esittelijäksi muunkin viranhaltijan tai toimielimen puheenjohtajan.

5 § Kunnanhallituksen toiminta-ajatus ja tehtäväalueet

Kunnanhallitus luo edellytyksiä kuntalaisten hyvinvoinnille vaikuttamalla yhteiskunnalliseen kehitykseen, johtamalla ja kehittämällä strategista suunnittelua ja kunnan hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kuntastrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallituksen tehtäväalueet ovat:

1. kunnan kehityksen ohjaaminen, strateginen johtaminen sekä seuranta ja arviointi
2. palvelut, talous ja maankäyttö
3. asunto-, elinkeino- ja maapolitiikka
4. edunvalvonta, kuntien välinen yhteistoiminta, sidosryhmät ja tiedottaminen
5. hallinnonalojen, organisaatiotoimintojen ja henkilöstön johtaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen
6. omistajapolitiikka ja omistajastrategia, konserniohjaus ja konsernivalvonta
7. sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta.

6 § Kunnanhallituksen ratkaisovalta

Kunnanhallitus

1. käyttää kunnan puhevaltaa ja antaa selityksen valtuuston päätöksestä tehdyn valituksen johdosta
2. päättää kunnan omaisuudesta, omistajapolitiikan ja omistajastrategian määrittelystä sekä konserniohjauksesta ja konsernivalvonnasta
3. päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta tai lunastamisesta ja irtaimen omaisuuden ostamisesta tai lunastamisesta sekä maan vuokralle antamisesta ja ottamisesta ellei tässä säännössä erikseen toisin määrätä
4. päättää kunnallisista ilmoituksista
5. päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville panosta niiden asemakaavojen osalta, jotka ovat vaikutukseltaan merkittäviä
6. päättää maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesta valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta yleiskaavojen osalta
7. päättää maankäytösopimuksista
8. päättää lausunnon antamisesta naapurikunnan yleiskaavoista
9. määrää vesihuoltolain 8 §:n mukaisen toiminta-alueen
10. vahvistaa maksut ellei maksun määrääminen kuulu hallintosäännön mukaan muulle toimielimelle tai viranhaltijalle

11. päättää R. Winterin rahaston käytöstä
12. päättää vapautuksen myöntämisestä kiinteistöverosta, kunnallisverosta sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksusta
13. päättää korvauksen myöntämisestä vahingosta tai haitasta
14. myöntää vapautuksen tai lykkäyksen kunnallisesta maksusta
15. vastaa sisäisestä valvonnasta, sisäisestä tarkastuksesta ja riskienhallinnasta sekä hyväksyy sisäisen valvonnan yleiset toimintaohjeet
16. päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta
17. nimeää kuntalain 17 §:n 5 momentissa tarkoitettuja toimikuntia sekä työryhmiä tietyn nimetyn tehtävän tai hankkeen hoitamiseksi. Kunnanhallitus voi delegoida toimikunnalle tai työryhmälle kunnanhallitukselle itselleen kuuluvaa toimivaltaa tai sellaista toimivaltaa, joka hallintosäännön mukaan kuuluu lautakunnalle tai viranhaltijalle. Tämä määräys on ensisijainen suhteessa palvelukeskuksia koskeviin hallintosääntömääräyksiin
18. hyväksyy merkittävien talonrakennushankkeiden rakennuslupavaiheen suunnitelmat ja kustannusarviot
19. päättää kunnan vastuulla olevien elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tarvittavasta valmiussuunnittelusta.

Kunnanhallituksella on oikeus antaa ohjeita ja määräyksiä hallintokuntien, kunnan edustajien sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden noudatettavaksi.

7 § Kunnanhallituksen liiketoimintajaoston ratkaisovalta

Kunnanhallituksen liiketoimintajaosto

1. hoitaa konserniohjausta ja konsernivalvontaa kunnanhallituksen päättämällä tavalla
2. tekee kunnanhallitukselle esityksen liiketoimintayksikön talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
3. hyväksyy liiketoimintayksikön liiketoimintasuunnitelman ja toimintastrategian
4. hyväksyy talonrakennushankkeiden rakennuslupavaiheen suunnitelmat ja kustannusarviot kunnanhallituksen määrittämässä rajoissa
5. päättää talonrakennushankkeiden suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista.

8 § Lautakuntien ja kunnanhallituksen liiketoimintajaoston yleinen ratkaisovalta

Lautakunnilla ja kunnanhallituksen liiketoimintajaostolla on kokonaisvastuu valtuuston hyväksymien tavoitteiden ja voimavarojen mukaan toimialansa palveluiden järjestämisestä ja niiden kehittämisestä.

Lautakunta/kunnanhallituksen liiketoimintajaosto

1. päättää toimialaansa kuuluvista asioista, jotka lain, asetuksen tai säännön mukaan kuuluvat toimielimelle tai sen toimialueella kunnalle ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty
2. kehittää toimialaansa kuntastrategian, valtuuston ja kunnanhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
3. seuraa ja arvioi tehtäväalueellaan palvelukeskuksen tai liiketoimintayksikön toimintaa
4. päättää tehtäväalueensa toimeenpanossa noudatettavista yleisistä perusteista
5. käyttää kunnanhallituksen määrittelemissä tilanteissa kunnan puhevaltaa oman toimialansa osalta
6. päättää toimialan palveluista perittävistä maksuista ja taksoista sekä maksun kohtuullistamisesta
7. päättää toimialansa saatavien poistamisesta
8. päättää toimialansa sopimuksista, hankinnoista ja urakoista
9. päättää toimialallaan tapahtuneen vahingon tai haitan korvaamisesta
10. päättää toimialansa avustusten jakamisesta
11. päättää toimialansa vastuulla olevien elintärkeiden toimintojen turvaamiseen tarvittavasta valmiussuunnittelusta.

Yhteislautakunnan toimivalta määrätään 24 §:ssä. Lautakuntien yleistä ratkaisuvalltaa koskevaa määräystä ei sovelleta yhteislautakuntaan.

9 § Hallinto-organisaatio

Kunnan hallinto-organisaatio muodostuu kunnan johdosta, kahdesta toimialasta sekä liiketoimintayksiköstä. Toimialat jakaantuvat palvelukeskuksiin ja edelleen palvelualueisiin ja palveluyksiköihin.

Kunnan hallinto-organisaatio:

- Kunnan johto

- Toimialat:
 - o Hyvinvointipalvelut: sivistyskeskus ja sosiaali- ja terveyskeskus
 - o Tekniset ja ympäristöpalvelut: tekninen keskus ja Kangasalan Vesi -liikelaitos
- Liiketoimintayksikkö

10 § Kunnan palvelutuotannon ydinprosessit

Kangasalan kunnan palvelutuotannon ydinprosessit ovat:

- Kulttuuri- ja elämänlaatu
- Terveys ja toimintakyky
- Hyvä vanhuus
- Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi
- Elinympäristön laatu
- Elinkeinoelämän edellytykset

11 § Organisaatiota koskeva toimivalta

Organisaatiosta päätetään seuraavan toimivaltajaon mukaisesti:

Valtuusto päättää

1. luottamushenkilöorganisaatiosta,
2. toimialoista, palvelukesuksista, liiketoimintayksiköstä ja ydinprosesseista,
3. toimialan johtajat.

Kunnanhallitus päättää

1. palvelukeskuksen johtajat johtavista viranhaltijoista sekä näiden määräaikaaisuudesta.

Kunnanjohtaja päättää

1. ydinprosessien vastuhenkilöistä ja näiden sijaisista,
2. toimialan johtajien sijaiset,
3. palvelukeskuksen johtajien sijaiset,
4. palvelukeskusten välisestä sekä liiketoimintayksikön ja palvelukeskusten välisestä työnjaosta ja työvoiman käytöstä,
5. tiimeistä.

Palvelukeskuksen johtaja ja liiketoimintayksikön johtaja päättää

1. palvelualueista, palveluyksiköistä ja niiden esimiehistä
2. palvelukeskuksen ja liiketoimintayksikön sisäisestä työvoiman käytöstä ja henkilöstön sijoittumisesta organisaatioon
3. tiimeistä.

12 § Johtoryhmä

Johtoryhmä avustaa kunnanjohtajaa kunnan johtamisessa ja toiminnan ohjauksessa.

Johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtajan lisäksi toimialan johtajat, liiketoimintayksikön johtaja sekä henkilöstön valitsema edustaja. Kunnanjohtaja voi kutsua johtoryhmätyöskentelyyn muitakin henkilöitä.

3 LUKU: HENKILÖSTÖN RATKAISUVALTA JA VASTUU

13 § Kunnanjohtajan ratkaisovalta

Kunnanjohtaja

1. käyttää kunnan puhevaltaa tai määrää taikka valtuuttaa muun asiamiehen käyttämään puhevaltaa taikka edustamaan kuntaa
2. vastaa kuntakonsernin johtamisesta sekä omistajapolitiikan, konserniohjauksen ja konsernivalvonnan toteuttamisesta kuntalain tarkoittamalla tavalla
3. päättää asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamisesta, myymisestä tai vaihtamisesta
4. päättää kunnan maa-alueiden vuokralle antamisesta enintään 5 vuoden ajaksi, tilapäisen käyttöoikeuden luovuttamisesta ja perittävistä vuokrista ja korvauksista. Lisäksi kunnanjohtaja päättää kunnanhallituksen määräämissä rajoissa maan vuokralle ottamisesta ja muista kunnan maa-alueita koskevista sopimuksista
5. päättää suostumuksen antamisesta tien, johdon tai rakennelman sijoittamisesta kunnan hallitsemalle alueelle tai rakennukseen
6. päättää etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kunnanhallituksen määrittelemien periaatteiden mukaan
7. päättää tarjouksista, hankinnoista ja irtaimen omaisuuden ostamisesta kunnanhallituksen määräämissä rajoissa
8. päättää korvauksen myöntämisestä vahingosta tai haitasta kunnanhallituksen määräämissä rajoissa
9. myöntää vapautuksen tai lykkäyksen kunnallisesta maksusta kunnanhallituksen määräämissä rajoissa
10. päättää tonttien varaamisesta, myymisestä ja vuokralle antamisesta valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti
11. päättää laskujen hyväksyjistä
12. vastaa sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä
13. päättää tonttien rakentamisveloitteen määräajan pidentämisestä ja suostumuksen antamisesta rakentamattomien tonttien edelleen luovuttamiseen.

Kunnanjohtajalla on oikeus antaa ohjeita ja määräyksiä hallintokuntien, kunnan edustajien sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden noudatettavaksi.

Apulaiskunnanjohtaja toimii kunnanjohtajan sijaisena tämän poissa ollessa tai ollessa estyneenä. Kunnanjohtajan ja apulaiskunnanjohtajan ollessa poissa tai estyneenä sijaisena toimii hallintojohtaja.

14 § Toimialan johtajien tehtävät

Toimialan johtajan tehtäviin kuuluvat strategiseen kehittämiseen, talouteen sekä toimialan ja sen palvelutuotannon kehittämiseen liittyvät asiat. Toimialan johtajalla on oikeus antaa toimialan viranhaltijoille ja työntekijöille määräyksiä edellä mainittuihin asioihin liittyvissä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävissä.

15 § Palvelukeskuksen johtajan ja liiketoimintayksikön johtajan yleinen ratkaisovalta

Palvelukeskuksen johtaja ja liiketoimintayksikön johtaja johtamansa organisaation osalta

1. johtaa, kehittää ja valvoo johtamansa organisaation toimintaa valtuuston, kunnanhallituksen ja tehtäväalueen toimielimen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
2. käyttää tehtäväalueellaan lautakunnan tai liiketoimintajaoston puhevaltaa ellei toimielin toisin päättä
3. päättää suunnittelijoiden valinnasta, hankinnoista, urakoista ja sopimuksista toimielimen määräämissä rajoissa
4. päättää kunnan saatavien ja kunnalle tulevien suoritusten vakuuksien määrän
5. päättää vahingon tai haitan korvaamisesta toimielimen määräämissä rajoissa
6. hyväksyy organisaation sisäiset ostoja, myyntiä ja vuokrausta koskevat palvelusopimukset
7. päättää palvelukeskuksen tai liiketoimintayksikön irtaimiston, tilojen ja alueiden käytöstä ja käytöstä perittävistä korvauksista kunnanjohtajan ohjeiden mukaan
8. päättää tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden poistamisesta ja myymisestä
9. päättää perittävien maksujen mukaisten saatavien poistamisesta ja maksujen kohtuullistamisesta toimielimen määräämissä rajoissa
10. päättää laskujen hyväksyjistä

11. vastaa tehtäväalueen asioiden tiedottamisesta
12. vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueellaan
13. päättää lautakunnan tai liiketoimintajaoston toimialaan kuuluvaan aineistoon liittyvän tutkimusluvan antamisesta
14. päättää tehtäväalueellaan kiireellisten korjaustöiden tai muiden toimenpiteiden suorittamisesta, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät
15. päättää avustuksista lautakunnan määräämissä rajoissa.

16 § Henkilöstöjohtajan ratkaisovalta

Henkilöstöjohtaja

1. edustaa kuntaa työnantajana viranhaltijoita ja työntekijöitä koskevissa henkilöstöasioissa ja neuvotteluissa sekä viranomaisyhteistyössä,
2. päättää kuntaa sitovien virka- ja työehtosopimusmääräysten täytäntöönpanosta
3. päättää kunnanjohtajan määräämissä rajoissa virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta.

17 § Talousjohtajan ratkaisovalta

Talousjohtaja

1. päättää kunnan kassavarojen sijoittamisesta kunnanhallituksen tai kunnanjohtajan ohjeiden mukaan
2. päättää hankinnoista kunnanjohtajan määräämissä rajoissa
3. päättää tarpeettomaksi käyneen irtaimen omaisuuden poistamisesta ja myymisestä
4. hyväksyy kunnan saatavien vakuudet ja päättää niiden muuttamisesta ja vapauttamisesta
5. päättää omaisuus-, ajoneuvo-, tapaturma-, ja muista vakuutuksista kunnanhallituksen määräämissä rajoissa
6. päättää irtaimen omaisuuden vuokralle antamisesta ja ottamisesta, ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty
7. päättää kunnan metsien hoidosta ja puutavaran myynnistä

8. päättää metsästysvuokrasopimuksista.

4 LUKU: HYVINVOINTIPALVELUJEN TOIMIALA

SIVISTYSKESKUS

18 § Sivistyskeskuksen toiminta-ajatus

Sivistyskeskuksen tarkoituksena on palvella kuntalaisia luomalla edellytyksiä monipuolisille koulutus-, varhaiskasvatus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminnoille ja turvata kuntalaisille mahdollisuudet henkiseen ja fyysiseen kehittymiseen, virikkeiseen vapaa-aikaan ja omaehtoiseen luovaan toimintaan.

19 § Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta

Kasvatus- ja opetuslautakunta

1. vastaa perusopetuslaissa, lukiolaissa ja päivähoitolaissa sekä muussa tehtäväalueensa lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien järjestämisestä
2. päättää rehtorien valinnasta sekä toimialansa asioista lautakuntien yleistä ratkaisovaltaa koskevan hallintosäännön 8 §:n mukaisesti.

20 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

1. vastaa kirjastolaissa, liikuntalaissa, nuorisolaissa, vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa sekä kuntien kulttuuritoimintaa koskevassa laissa sekä muussa tehtäväalueensa lainsäädännössä tarkoitettujen tehtävien järjestämisestä ja päättää toimialansa asioista lautakuntien yleistä ratkaisovaltaa koskevan hallintosäännön 8 §:n mukaisesti
2. päättää liikuntapaikkojen kunnossapito-ohjelman kohteista valtuuston myöntämien määrärahojen rajoissa.

21 § Sivistyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta

Sivistystoimenjohtaja tai tämän määräämä

1. päättää koulun toiminnan järjestämisestä
2. päättää koulun järjestyssäännöistä
3. päättää oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista, oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista, oppilaan arvioinnista, sanallisen arvioinnin kaavasta, oppilaaksi ottamisesta, vuosiluokalle jättämisestä, kirjallisesta varoituksesta, oppilaan määräaikaisesta erottamisesta sekä toteaa lukion oppilaan eronneeksi

4. päättää oppilaskuljetuksista lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan
5. päättää oppilaan yleisopetuksen ja erityisopetuksen välisistä siirroista
6. päättää opetus- ja erityistehtävätuntien antamisesta kouluille,
7. päättää opetuksen julkisuuden rajoittamisesta
8. päättää oppilaskuntatoiminnasta
9. tarkistaa palkanmaksua varten opettajien palkkauksen perusteet ottaen huomioon virkaehtosopimuksen ja sen nojalla tehdyt päätökset sekä hyväksytyt suunnitelmat
10. päättää lapsen ottamisesta päivähoitoon, siihen liittyvistä muista toimenpiteistä ja päivähoidosta perittävästä yksilökohtaisesta asiakasmaksusta sekä lapsen ottamisesta päivähoidossa järjestettävään esiopetukseen
11. toimii yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain mukaisena valvontaviranomaisena päivähoitopalvelujen osalta
12. päättää Kangasala-Opiston opetusryhmien tavoitteet ja sisällöt
13. päättää sivistyskeskuksen perimistä maksuista lautakunnan määräämissä rajoissa sekä päättää Kangasala-Opiston maksupalvelukurssien ja eräiden erityiskurssien kurssimaksuista
14. päättää kirjaston käyttöä koskevista säännöistä sekä kirjaston käytännön toiminnasta.

Sivistystoimenjohtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS

22 § Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen toiminnan tarkoituksena on tukea ja edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaalista turvallisuutta ja itsenäistä selviytymistä, ehkäistä sairauksia ja sosiaalisten ongelmien syntymistä ja poistaa haittoja, jotka rajoittavat kuntalaisten toimintamahdollisuuksia ja osallistumista. Sosiaali- ja terveystoimen tarkoituksena on lisäksi turvata asukkaille terveellinen elinympäristö ja turvalliset elintarvikkeet sekä huolehtia eläinlääkintähuoltoon liittyvistä tehtävistä.

23 § Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii sosiaalitoimen tehtävien (lukuun ottamatta kehitysvammaisten erityishuollon avopalveluita ja perheneuvontaa) ja erikoissairaanhoidon palvelujen järjestäjänä ja yhteistoimintasopimuksessa sovittujen palvelujen tuottajana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

1. hyväksyy yhteistoiminta-alueen palveluja koskevat palvelusopimukset ja vahvistaa tuottajahinnat
2. tuottaa tai hankkii ostopalveluna yhteislautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan välisessä palvelusopimuksessa tarkoitetut palvelut
3. nimeää sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain tarkoittaman sosiaaliasiamiehen ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain tarkoittaman potilasasiamiehen
4. päättää muista lain nojalla sosiaali- ja terveyslautakunnalle kuuluvista asioista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii sosiaalihuollon lainsäädännön tarkoittamana monijäsenisenä toimielimenä ja käyttää tälle lainsäädännössä säädettyä ratkaisuvalltaa, mikäli tässä johtosäännössä ei ole tosin määrätty.

24 § Yhteislautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Yhteislautakunnan asettaa Kangasalan valtuusto. Sopimuskuntien valtuustot tekevät esitykset yhteiseen lautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä näiden henkilökohtaisista varajäsenistä seuraavasti: Kangasalan kunta 6 jäsentä, Pälkäneen kunta 2 jäsentä, Juupajoen kunta 1 jäsentä ja Oriveden kaupunki 2 jäsentä.

Lautakunnan jäsenten äänivalta jakautuu kuntien kesken asukasluvun suhteessa siten että kullakin kunnalla on 1 ääni alkavaa 3000 asukasta kohti. Äänivalta jakaantuu tasan kunkin kunnan kokouksessa läsnä olevien edustajien kesken.

Yhteislautakunta toimii yhteistoimintasopimuksessa sovittujen palvelujen osalta tilaajalautakuntana ja

1. vastaa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä
2. seuraa ja arvioi väestön palvelutarpeita ja niiden muutoksia
3. valmistelee palvelutilauksen
4. määrittelee kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tilausten rahoitustason ja hyväksyy tilaamista koskevat palvelusopimukset sekä seuraa niiden toteutumista

5. suunnittelee ja ohjaa väestölle tuotettavien palvelujen kokonaisuutta ja palvelurakenteen kehittymistä
6. päättää toimialansa osalta palveluista perittävistä maksuista ja taksoista
7. käsittelee yhteistoiminta-alueen asioita koskevat oikaisuvaatimukset
8. päättää muista yhteistoimintasopimuksen mukaisista sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista
9. toimii kunnan kemikaalivalvonta- ja leirintäalueviranomaisena.

Yhteislautakunta toimii edellä mainituissa tilaajalle kuuluvissa asioissa terveydenhuoltolainsäädännön ja ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tarkoittamana monijäsenenä toimielimenä ja käyttää tälle lainsäädännössä säädettyä ratkaisovaltaa, mikäli tässä johtosäännössä ei ole tosin määrätty.

25 § Sosiaali- ja terveysjohtajan ratkaisovalta hallintoasioissa

Sosiaali- ja terveysjohtaja

1. vastaa palvelujen tilaamista koskevien ja lautakuntien päätettäväksi tulevien muiden asioiden valmistelusta
2. käy palvelusopimusneuvottelut ja valvoo sopimusten toteuttamista
3. määrää organisaatiostaan henkilöt, jotka ovat käytettävissä yhteistoiminta-alueen tilauksen ja yhteislautakunnan valmistelu- ja muuhun asiantuntijatyöhön.

26 § Sosiaali- ja terveyskeskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta

Sosiaali- ja terveysjohtaja tai tämän määräämä

1. päättää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon-palvelujen antamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon lakien perusteella lautakunnan tarvittaessa vahvistamien yleisten perusteiden ja ohjeiden mukaisesti
2. päättää asiakaskohtaisista hoito-, valvonta ja palvelumaksuista
3. päättää korvaus- ja muiden hakemusten vireillepanosta ja muutoksen hakemisesta päätöksiin
4. päättää lausuntojen antamisesta ja esitysten tekemisestä
5. päättää yksilökohtaisesta ostopalvelusta sekä

6. toimii yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetun lain tarkoittamana valvontaviranomaisena ja päättää niitä koskevista asioista.

Sosiaali- ja terveysjohtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

5 LUKU:TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

TEKNINEN KESKUS

27 § Teknisen keskuksen toiminta-ajatus

Teknisen keskuksen tarkoituksena on edistää Kangasalan kunnan luonnon monimuotoisuuden, maisemien, viihtyisän ja turvallisen ympäristön säilymistä ja kehittämistä sekä ohjata, suunnitella ja toteuttaa kestävä kehityksen periaatteita noudattavaa rakentamista.

28 § Kaavoituslautakunnan tehtävät ja ratkaisuvallta

Kaavoituslautakunta

1. päättää asemakaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta niiden asemakaavojen osalta, jotka ovat vaikutukseltaan merkittäviä ja asemakaavaehdotuksen nähtäville panosta ja asemakaavan hyväksymisestä niiden asemakaavojen osalta, jotka eivät ole vaikutukseltaan merkittäviä sekä selvityksen antamisesta valitusviranomaiselle kaavoituslautakunnan tekemään asemakaavapäätökseen, suunnittelutarveratkaisuun ja ranta-suunnittelutarpeesta poikkeamiseen liittyvissä valitusasioissa
2. hyväksyy kaavoituskatsauksen
3. antaa lausunnot naapurikuntien asemakaavoista
4. päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella ja kunnan lausunnoista rantasuunnittelutarpeesta lukuun ottamatta asuinrakennuksen laajentamista ja peruskorjaamista, joista päätetään rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Milloin suunnittelutarveratkaisu edellyttää samalla poikkeamista muista rakentamista koskevista määräyksistä, kaavoituslautakunta ratkaisee asian koko laajuudessaan
5. päättää luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta tai rauhoituksen lakauttamisesta sekä valmistelee kunnanhallituksen päätettäväksi luonnon-suojelulain tarkoittamat kunnan lausunnot
6. päättää maantielain mukaisten lausuntojen antamisesta tienpitoviranomaiselle
7. käyttää valtion tukemaa asuntotuotantoa koskevassa lainsäädännössä kunnalle säädettyä toimivaltaa

8. päättää vesihuoltolain tarkoittamasta kunnan vesihuollon yleisestä kehittämisestä.

29 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja ratkaisovalta

Rakennus- ja ympäristölautakunta

1. toimii kunnan rakennusvalvonta-, ympäristönsuojelu-, ja kadunpitoviranomaisena sekä maa-aineslaissa tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena
2. ratkaisee maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset kunnan toimivaltaan kuuluvat poikkeamisasiat ja päättää kunnan selvityksen antamisesta valitusviranomaiselle niihin liittyvissä valitusasioissa
3. päättää korjaus- ja energia-avustusten jakamisesta ja toimii niitä koskevana valtionapuviranomaisena kunnassa
4. päättää vesiliikennelain ja maastoliikennelain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä
5. päättää maisematyöluvista, lukuun ottamatta asemakaava-aluetta, jolla luvista päättää palvelukeskuksen johtajan määräämä viranhaltija.

30 § Teknisen lautakunnan ratkaisovalta

Tekninen lautakunta

1. päättää kunnalle kuuluvan kadunpidon järjestämisestä, kadunpidosta ja kadunpidon lopettamisesta
2. hyväksyy katu- ja yleisten alueiden suunnitelmat ja kustannusarviot
3. huolehtii pelastustoimeen liittyvistä kunnalle kuuluvista tehtävistä
4. hyväksyy kunnan jätehuoltomääräykset
5. päättää kunnan omistamien suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmista
6. päättää yksityisistä teistä annetun lain nojalla lautakunnalle kuuluvien tehtävien järjestämisestä ja yksityistieavustusten jakamisesta
7. valitsee toimikaudekseen tiejaoston, jossa on neljä jäsentä sekä kullakin henkilökohtainen varajäsen. Lautakunta nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan

8. päättää kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen maksuista.

Tiejaosto suorittaa yksityisistä teistä annetun lain mukaiset tielautakunnan toimitukset ja katselmuksot sekä hoitaa tielautakunnalle kuuluvat neuvonta-, sovittelu-, asiantuntija- ja koulutustehtävät.

31 § Teknisen keskuksen viranhaltijoiden ratkaisovalta

Tekninen johtaja tai tämän määräämä

1. päättää asemakaavan valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta sellaisen asemakaavan osalta, joka ei ole vaikutukseltaan merkittävä
2. päättää rakennusjärjestyksessä tarkoitettujen kunnan lausuntojen antamisesta, osoitenumeroinnista, haja-asutusalueiden teiden nimistä sekä asemakaava-alueen nimistä lukuun ottamatta kaavalla nimettäviä kohteita taikka kiinteistöjen tai toimitilojen nimiä
3. päättää muista kuin valtuustolle ja kaavoituslautakunnalle kuuluvista asuntolainsäädännön ja sen nojalla kunnallisen viranomaisen ratkaistavaksi kuuluvista asioista
4. vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen rekisterin ylläpidosta ja asiakirjojen arkistoinnista, käyttää kunnan maanomistajan puhevaltaa yksityisteiden hallinnossa, edustaa kuntaa kiinteistö-, yksityistie-, maantie- ja lunnastustoimituksissa, tekee ja allekirjoittaa kiinteistötoimituksia ja tilojen yhdistämisistä sekä lainhuutoja koskevat hakemukset ja päättää katualueiden haltuun ottamisesta, kunnan suostumusten antamisesta toimituksiin sekä rakennushankkeiden yhteydessä naapurin lausuntojen ja suostumusten antamisesta kunnan omistamien alueiden osalta
5. antaa ympäristönsuojelulaissa tarkoitetun päätöksen melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta, koeluonteisesta toiminnasta ja poikkeuksellisista tilanteista
6. määrää jätelain tarkoittamasta keräyspaikasta ja päättää jätehuoltomääräyksistä poikkeavasta keräysvälineen tyhjennysvälistä, jätemaksujen määrittämisestä, maksuunpanosta ja kohtuullistamisesta
7. päättää maisematyöluvista asemakaava-alueella, rakennusluvista, milloin uutta tai muutettavaa kerrosalaa on enintään 600 m², toimenpide- ja purkamisluvista ja -ilmoituksista, suunnittelutarvealueella rakennuslupakäsittelyn yhteydessä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä asuinrakennuksen laajentamiseen ja peruskorjaamiseen, kun uutta tai muutettavaa kerrosalaa on enintään 600 m² sekä rakennustyön vastaavan työnjohtajan ja erityisalan vastaavan työnjohtajan hyväksymisestä. Viranhaltija voi siirtää ratkaisuvalltaansa kuuluvan asian lautakunnan ratkaistavaksi, milloin lupaa haetaan arvorakennuksen muutokseen tai kyseessä on muutoin tavanomaisesta poikkeava rakentaminen

8. hyväksyy yhdyskuntateknisten hankkeiden suunnitelmat ja kustannusarvioit teknisen lautakunnan määräämissä rajoissa ja päättää muutoksista hyväksytyihin suunnitelmiin, mikäli urakkasopimuksista ei muuta johdu eikä se aiheuta käyttötarkoituksen eikä hyväksytyyn laatu- tai kustannustason muutosta
9. päättää pysyvien ja tilapäisten liikenteen ohjauslaitteiden asentamisesta ja kunnan suostumuksen antamisesta laitteiden asentamiseen sekä huolehtii ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvoihin liittyvistä kunnalle kuuluvista tehtävistä
10. päättää yhdyskuntatekniikan rakentamiseen tarvittavista työluvista.

Tekninen johtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

32 § Poistettu

KANGASALAN VESI -LIIKELAITOS

33 § Liikelaitoksen nimi ja kotipaikka

”Kangasalan Vesi -liikelaitos” toimii kuntalain tarkoittamana kunnan liikelaitoksena.

Liikelaitoksen kotipaikka on Kangasalan kunta.

34 § Liikelaitoksen tehtävät ja toiminta-ajatus

Liikelaitoksen tehtävänä on hankkia, puhdistaa ja toimittaa asiakkailleen talousvettä sekä huolehtia viemäriveriesien johtamisesta ja puhdistamisesta. Liikelaitos vastaa myös hulevesien johtamisesta siltä osin kuin niitä johdetaan putkiverkossa vesilaitoksen toiminta-alueella.

Liikelaitos toimii valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti.

35 § Liikelaitoksen taloudenhoito

Liikelaitoksen kirjanpito hoidetaan eriytettynä kunnan kirjanpidossa. Talousarvio- ja tilikautena on kalenterivuosi. Liikelaitos vastaa käyttö- ja investointikustannuksistaan pääsääntöisesti omalla toiminnallaan.

Valtuusto määrittelee liikelaitokselle tuottovaatimuksen.

36 § Liikelaitoksen johtokunnan kokoukset

Johtokunnan kokouksissa esittelijänä toimii liikelaitoksen toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan poissa tai esteellisenä ollessa esittelijänä toimii toimitusjohtajan sijainen tai

johtokunta voi määrätä esittelijäksi muunkin viranhaltijan tai johtokunnan puheenjohtajan.

37 § Liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja ratkaisovalta

Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunta

1. päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niiden saavuttamisesta
2. seuraa ja kehittää liikelaitoksen toimintaa, kannattavuutta ja omaisuudenhoitoa sekä tekee liikelaitosta koskevia esityksiä valtuustolle
3. hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman valtuuston asettaman tulostavoitteen ja toiminnallisten tavoitteiden pohjalta
4. päättää lainanotosta valtuuston erikseen myöntämien valtuuksien puitteissa
5. päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista valtuuston hyväksymän kunnan taloussuunnitelman puitteissa
6. päättää suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista, hankinnoista ja urakoista
7. päättää maksuista ja korvauksista sekä maksun kohtuullistamisesta
8. päättää asiakkaiden ja vesilaitoksen välisistä tavanomaisesta poikkeavista erityissopimuksista
9. hyväksyy laitokselle yleiset toimitus- ja sopimusehdot
10. laatii vuosittain ennen maaliskuun 15. päivää valtuustolle osoitettavan edellisen vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
11. valitsee ja irtisanoo liikelaitoksen toimitusjohtajan ja määrää hänelle sijaisen sekä päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista
12. päättää liikelaitoksen vakinaisen henkilöstön määrästä
13. valvoo liikelaitoksen etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa liikelaitoksen tehtäväalueella
14. päättää nimenkirjoittamiseen oikeutetuista
15. päättää saatavien poistamisesta
16. päättää haitan tai vahingon korvaamisesta.

38 § Kangasalan Vesi -liikelaitoksen toimitusjohtajan tehtävät ja ratkaisuvallta

Toimitusjohtaja

1. vastaa liikelaitoksen hallinnosta, taloudenhoidosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
2. johtaa ja kehittää laitoksen toimintaa
3. käyttää liikelaitoksen puhevaltaa
4. päättää suunnittelijoiden valinnasta ja suunnittelusopimuksista, hankinnoista ja urakoista johtokunnan määräämissä rajoissa
5. päättää kuluttajan laitteiden erottamisesta vesilaitoksen verkostosta
6. hyväksyy liikelaitokselle laaditut rakennusten ja rakenteiden suunnitelmat sekä vesijohto- ja viemäriverkkosuunnitelmat
7. päättää haittakorvauksista
8. päättää liikelaitoksen henkilöstön valinnasta ja erottamisesta sekä virkaja työehtosopimusten ehdottomien määräysten toimeenpanosta
9. päättää henkilöstön sivutoimi-ilmoituksista
10. myöntää virka- ja työvapaan liikelaitoksen henkilöstölle
12. päättää henkilöstön koulutuksesta
13. hyväksyy liikelaitoksen laskut.

38a § Kuhmalahden vesilaitos

Hallintosäännön 37 ja 38 §:iä noudatetaan Kuhmalahden vesilaitoksen tehtävissä siihen saakka kun Kuhmalahden vesilaitos liitetään Kangasalan Vesi –liikelaitokseen.

6 LUKU: LIKETOIMINTAYKSIKKÖ

39 § Liiketoimintayksikön asema ja toiminta-ajatus

Liiketoimintayksikön tarkoituksena on tuottaa tukipalveluita kunnan perustoiminnalle.

Tukipalveluiden liiketoimintayksikkö toimii Kangasalan kunnan organisaatiossa kirjainpidollisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnanhallituksen liiketoimintajaoston alaisuudessa.

Liiketoimintayksikön johtajana toimii hallintojohtaja.

40 § Liiketoimintayksikön tehtävät

Liiketoimintayksikköön kuuluvat seuraavat tehtävät: atk-palvelut, ruokapalvelut, siivouspalvelut, talouspalvelut, tilapalvelut, toimistopalvelut.

41 § Liiketoimintayksikön viranhaltijoiden ratkaisuvallta

Liiketoimintayksikön johtaja tai tämän määräämä

1. päättää liiketoimintayksikön palvelujen hinnoittelusta
2. päättää talonrakennushankkeiden suunnittelijoiden valinnasta ja suunnitelusopimuksista liiketoimintajaoston määräämissä rajoissa
3. hyväksyy talonrakennushankkeiden rakennuslupavaiheen suunnitelman ja kustannusarvion liiketoimintajaoston määräämissä rajoissa
4. päättää muutoksista hyväksytyihin suunnitelmiin, mikäli urakkasopimuksista ei muuta johdu eikä tämä aiheuta käyttötarkoituksen eikä hyväksytyyn laatu- tai kustannustason muutosta
5. huolehtii konserniohjauksen toteuttamisesta
6. päättää huoneistojen vuokralle antamisesta ja ottamisesta.

Liiketoimintayksikön johtaja päättää ratkaisuvallan käyttämisestä ja sen delegeoimisesta alaiselleen viranhaltijalle, jolla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

7 LUKU: HENKILÖSTÖASIAT

42 § Valtuuston ratkaisuvallta

Valtuusto

1. päättää seuraavien viranhaltijoiden valinnasta: kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sivistystoimenjohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, tekninen johtaja.

43 § Kunnanhallituksen ratkaisuvallta

Kunnanhallitus

1. perustaa ja lakkauttaa virat
2. päättää johtavan yllilääkärin, henkilöstöjohtajan, kehitysjohtajan, elinkeinojohtajan ja talousjohtajan valinnasta

3. päättää valtuuston valitsemien viranhaltijoiden, apulaiskunnanjohtajan, johtavan ylilääkärin, henkilöstöjohtajan ja talousjohtajan harkinnanvaraisesta palkkauksesta
4. hyväksyy henkilöstöstrategian
5. päättää kunnanjohtajan osalta työlainsäädännön sekä virkaehtosopimuksen mukaisista asioista.

44 § Kunnanjohtajan ratkaisuvalta

Kunnanjohtaja

1. edustaa kuntaa työnantajana ja päättää säädösten ja määräysten, virka- ja työehtosopimusten sekä kunnallista työnantajaa velvoittavien sopimusten täytäntöönpanosta sekä harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta sekä hyväksyy paikalliset virka- ja työehtosopimukset
2. päättää työsuhteiden hyväksymisestä, lakkauttamisesta sekä muuttamisesta
3. päättää valtuuston ja kunnanhallituksen valittavia lukuunottamatta suoraan alaisensa henkilöstön ottamisesta
4. hyväksyy työsuhteiden kelpoisuusehdot sekä virkojen kelpoisuusehtojen muutokset
5. päättää koulutuksesta ja kehittämisestä sekä hyväksyy henkilöstön ja toimintatapojen kehittämistä koskevat yleiset ohjeet ja suunnitelmat.

Suoraan kunnanjohtajan alaisia ovat kunnanjohtajan erikseen päättämät viranhaltijat ja työntekijät.

Niissä virkasuhteeseen ja viranhaltijaan liittyvissä asioissa, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kunnanjohtaja, ellei toisin ole säädetty taikka hallintosäännössä määrätty.

45 § Palvelukeskuksen johtajan ja liiketoimintayksikön johtajan ratkaisuvalta

Palvelukeskuksen johtaja ja liiketoimintayksikön johtaja

1. edustaa kuntaa työnantajana sekä päättää lainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten ehdottomien määräysten täytäntöönpanosta
2. päättää kunnanjohtajan määräämissä rajoissa lainsäädännön sekä virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta
3. päättää palvelukeskuksen/liiketoimintayksikön henkilöstön ottamisesta

4. kehittää prosesseja, henkilöstöä ja toimintatapoja sekä koko organisaation yhteistyötä sekä päättää henkilöstön koulutuksesta.

46 § Virat ja työsuhteet

Kaikki virat ja työsuhteet ovat hallinnollisesti kunnan palvelussuhteita.

Viran hakumenettelystä päättää se, joka virkasuhteeseen ottaa. Valtuustossa täytettävien virkojen osalta hakumenettelystä päättää kuitenkin kunnanhallitus.

Viranhaltija tai työntekijä voidaan ottaa määräaikaiseen palvelussuhteeseen erityisistä kelpoisuusehdoista riippumatta.

Koeajasta päättää se, joka palvelussuhteeseen ottaa, valtuuston valitsemien viranhaltijoiden osalta kuitenkin kunnanhallitus.

47 § Palvelussuhteen päättäminen ja lomauttaminen

Irtisanomisesta, palvelussuhteen purkamisesta, eron myöntämisestä ja lomauttamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kunnanhallitus myöntää eron valtuuston täyttämästä virasta ja toimeenpanee valtuuston päättämän irtisanomisen.

48 § Henkilöstön asema ja yhteistoiminta

Sen lisäksi mitä tehtävistä ja toimivallasta on muutoin säädetty tai määrätty esimiesasemassa olevien henkilöiden tulee erityisesti huolehtia yhteistoiminnasta, vuoro-vaikutuksesta sekä henkilöstön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista.

Henkilön asema ja tehtäväkokonaisuudet määritellään toimenkuvissa, jotka tarkistetaan kehityskeskusteluissa tai tehtävämuutosten yhteydessä.

Henkilöstön siirtämisestä palvelussuhteesta tai tehtävästä toiseen päättää palvelukeskusten välillä kunnanjohtaja ja palvelukeskuksen/liiketoimintayksikön sisällä palvelukeskuksen johtaja tai liiketoimintayksikön johtaja.

8 LUKU: KOKOUSHENNETTELY

49 § Soveltaminen

Kokousmenettely-luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä, kuten kunnanhallituksessa, lautakunnassa, niiden jaostoissa ja toimikunnissa, Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnassa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa.

50 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

51 § Kokouksen koollekutsuminen

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä, mikäli mahdollista, siinä käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

52 § Jatkokokous

Jos kokousasioita ei ole saatu kokouksessa käsiteltyksi, jäljellä olevat asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Niille kokouksesta poissa olleille, joille se vaikeudetta voi tapahtua, on kuitenkin pyrittävä antamaan tieto jatkokokouksesta.

53 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

54 § Kokouksen pitäminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Avattuaan kokouksen puheenjohtajan on todettava läsnä olevat sekä missä ominaisuudessa kukin on läsnä. Lisäksi puheenjohtajan on todettava kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Milloin sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan jäsenen puheenjohtajaksi kokousta tai sanotun asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi ottaa käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

55 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä sekä pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Puheenjohtaja saa varoituksen annettuaan määrätä poistetta-

vaksi henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

56 § Läsnäolo toimielinten kokouksissa

Kunnan eri toimielinten kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus:

- kunnanhallituksen kokouksessa valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla, kunnanjohtajalla ja toimialan johtajilla
- muun toimielimen kokouksessa kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla sekä tarvittaessa kunnanjohtajan määräämällä viranhaltijalla. Toimialan johtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus oman toimialan toimielimessä.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Kunnanhallituksen edustuksesta valtuuston kokouksessa määrätään valtuuston työjärjestyksessä.

Toimialan johtajien, palvelukeskusten johtajien ja hallintojohtajan edellytetään osallistuvan valtuuston kokouksiin.

57 § Kunnanhallituksen edustus muissa toimielimissä

Kunnanhallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös varajäsen tai kunnanjohtaja.

58 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin toimielin on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

59 § Esteellisyyden toteaminen

Toimielimen jäsenen, asian esittelijän tai muun, jolla on oikeus olla läsnä toimielimen kokouksessa, on ilmoitettava puheenjohtajalle esteellisyydestään.

Toimielimen puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi.

60 § Äänestys ja vaalit

Äänestyksestä ja vaalin toimittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtuuston työjärjestyksessä määrätään.

61 § Pöytäkirjan laatiminen, tarkastaminen ja nähtävänä pitäminen

Pöytäkirjan kirjoittaa puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimielimen päättämänä aikana ja paikassa siten kuin siitä vähintään yhtä päivää aiemmin on ilmoitettu.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään

1. ***järjestäytymistietoina:***
toimielimen nimi
kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouspaikka
läsnä- ja poissaolleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä, sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
2. ***asian käsittelytietoina:***
asiaotsikko
selostus asiasta
päättöehdotus
esteellisyys
tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
asiassa kuultavina olleiden lausumat
äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos
vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
päätöksen toteaminen sekä eriävä mielipide
3. ***laillisuustietoina:***
oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus
puheenjohtajan allekirjoitus
pöytäkirjanpitäjän varmennus
merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä merkintä nähtävänä pidosta.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusajankohta ja mitä valituskirjaan on liitettävä.

Päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

Mitä edellä on määrätty, noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemiin päätöksiin.

62 § Kunnanhallituksen, lautakunnan, liiketoimintajaoston ja Kangasalan Vesi -liikelaitoksen johtokunnan otto-oikeus

Asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja.

Asian ottamisesta lautakunnan, liiketoimintajaoston ja liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää toimielin, sen puheenjohtaja sekä toimielimen esittelijä.

Kangasalan kunnanhallituksella ei ole otto-oikeutta yhteislautakunnan käsittelemiin asioihin muutoin kuin silloin, jos lautakunnan päätös on yhteistoimintasopimuksen tai kuntien palvelutilauksen vastainen tai jos kyse on laillisuusvalvonnan edellyttämästä otto-oikeudesta.

63 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kunnan viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kunnanhallitukselle ja lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika luetaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

9 LUKU: KUNNAN TALOUS

64 § Talousarvion hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä meno- ja tuloarviot.

Kunnanhallitus, kunnanhallituksen liiketoimintajaosto ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

65 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarviomuutoksia voidaan käsitellä erityisistä syistä.

Talousarvion muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin sekä meno- ja tuloarvioihin.

66 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet. Käyttöomaisuuden peruseränusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kunnanhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kunnanhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

67 § Rahatoimen hoitaminen

Valtuusto päättää lainan ottamisesta sekä lainan antamisesta ja muuta sijoitustoimintaa koskevista yleisistä periaatteista. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kunnanhallitus.

Kunnanhallitus voi siirtää sijoitustoimintaa ja lainan ottamista koskevaa toimivaltaansa edelleen viranhaltijoille.

68 § Maksujen määrääminen

Valtuusto päättää maksujen yleisistä perusteista. Maksuista ja niiden yksityiskohtaisista perusteista päättävät toimielimet ja viranhaltijat toimivaltuuksiensa puitteissa.

69 § Omistajapolitiikka

Valtuusto päättää omistajapoliittiset linjaukset, kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet.

Kuntalain 25 a §:n mukaan konsernijohtoon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Lisäksi kunnanhallituksen liiketoimintajaosto hoitaa konserniohjausta ja konsernivalvontaa kunnanhallituksen päättämällä tavalla.

Kunnanhallitus tai kunnanhallituksen valtuuttamana liiketoimintajaosto nimeää kunnan edustajat kuntakonserniin kuuluviin yhteisöihin. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja antavat edustajille tarvittavat toimintaohjeet.

10 LUKU: TALOUDEN JA HALLINNON TARKASTUS

70 § Valvontajärjestelmä

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti kuntalain tarkoittamalla tavalla.

Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta ovat johtamisen apuvälineitä ja niistä vastaa kunnanhallitus.

71 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tarkastuslautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus tilintarkastajalla. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on velvollisuus olla läsnä lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kunnanhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.

Tarkastuslautakunta päättää lautakunnan esittelijästä.

72 § Tarkastuslautakunnan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalain 71 ja 75 §:ssä säädetään, lautakunnan tehtävänä on

1. seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä seurata tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehdä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
2. huolehtia siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
3. tehdä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

73 § Tilintarkastajan valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden JHTT-tilintarkastajan ja JHTT-varatilintarkastajan tai JHTT-yhteisön.

74 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyen tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

75 § Tilintarkastajan raportointi

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnalle sen määräämällä tavalla. Kuntalain 73 §:n 3 momentin tarkoittamat ilmoitukset tarkastuslautakunnalle tehdään kirjallisina lautakunnan puheenjohtajalle. Kunnanhallitukselle annettavat ilmoitukset tehdään kirjallisena kunnanhallituksen puheenjohtajalle tai kunnanjohtajalle.

76 § Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksessa on kuntalain 75 §:ssä mainitun lisäksi esitettävä lausunto lain 73 §:n 1 momentin mukaisista asioista. Kertomuksessa esitetään myös muut tilintarkastajan tarpeelliseksi katsomat asiat.

77 § Tarkastuslautakunnan valmistelu valtuustolle

Lautakunta antaa valtuustolle vähintään 3 viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyä arvionsa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten ta-

voitteiden toteutumisesta edellisellä vuonna. Lautakunta esittää arvionsa myös tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja kunnanhallituksen lausunnosta. Lautakunta esittää valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheita.

11 LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

78 § Tiedottaminen

Kunnan tiedottamista johtaa kunnanhallitus, joka hyväksyy yleiset ohjeet kunnan tiedottamisen periaatteista.

Palvelukeskukset ja liiketoimintayksikkö vastaavat omaan tehtäväalueeseensa kuuluvien asioiden tiedottamisesta.

79 § Kunnan asukkaiden aloitteet

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyistä kunnan toimintaa koskevista aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla todeta, mikä aloitteista on käsitelty loppuun.

Kunnanhallituksen ja lautakunnan tehtäväalueella tehdyistä aloitteista on vastaavasti esitettävä tiedot kunnanhallitukselle ja asianomaiselle lautakunnalle niiden päättämällä tavalla.

80 § Kunnan nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen

Kunnan puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja taikka kunnanjohtajan poissa ollessa hänen sijaisekseen määrätty taikka tämänkin poissa ollessa talousjohtaja, palvelukeskuksen johtaja tai liiketoimintayksikön johtaja ja varmentaa talousjohtaja tai asianomaisen palvelukeskuksen tai liiketoimintayksikön johtaja tai kunnanjohtajan valtuuttama muu esimies, jollei kunnanhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä. Kunnanjohtaja voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen tai sitoumuksen.

Kunnanhallitus voi valtuuttaa viranhaltijan yksinkin allekirjoittamaan valtuuston tai kunnanhallituksen päätökseen perustuvan kiinteistön kauppakirjan tai muun sopimuksen tai sitoumuksen.

Kunnanhallituksen toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa kunnanjohtaja tai talousjohtaja tai kunnanjohtajan valtuuttama muu esimies, jollei kunnanhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Toimielimen puheenjohtaja, esittelijä tai pöytäkirjanpitäjä voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan. Toimielimen hallinnassa olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi pöytäkirjanpitäjä yksinkin todistaa oikeiksi.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

81 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslain) 4 §:ssä ja 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnallinen toimielin voi siirtää toimialaansa kuuluvan asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

82 § Asiakirjoista perittävät lunastukset sekä niiden antamisesta perittävät maksut

Tavanomaisesta tiedon antamisesta pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Erityistoimenpiteitä vaativan tiedon antamisesta asiakirjasta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään kiinteä perusmaksu, joka voidaan porrastaa tiedonhaun vaativuuden mukaan.

Perusmaksun lisäksi peritään sivukohtainen maksu.

Jos asiakirja ei ole yksilöitävissä ja löydettävissä viranomaisen julkisuuslain mukaisesti pitämästä asiakirjarekisteristä ja tiedonhaun erityistoimenpiteitä vaativa tieto asiakirjasta annetaan suullisesti tai antamalla asiakirja viranomaisen luona luettavaksi tai jäljennettäväksi taikka lähettämällä se sähköpostin välityksellä, aiheutuneita kustannuksia vastaavana maksuna peritään vain kiinteä perusmaksu tiedonhaun vaativuuden mukaan porrastettuna.

Kunnanhallitus päättää tarkemmin julkisuuslain piiriin kuuluvien maksujen perusteista ja euromääristä.

83 § Kokouspalkkiot

Valtuusto päättää luottamushenkilöille maksettavista kokouspalkkioista ja kustannusten korvaamisesta.

84 § Hankintaoikaisun käsittelevä viranomainen

Valtuuston päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee valtuusto.

Kunnanhallituksen, kunnanhallituksen liiketoimintajaoston ja niiden alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kunnanhallitus.

Lautakunnan ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta.

Kangasalan Vesi –liikelaitoksen ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee johtokunta.

Jos kunnanhallitus on ottanut hankintapäätöksen käsiteltäväkseen, kunnanhallitus käsittelee hankintaoikaisun.

HALLINTOSÄÄNNÖSSÄ MAINITUT SÄÄNNÖKSET

Oheen on kerätty lakipykälät, joihin hallintosäännössä viitataan. Lainsäädännön muutokset on huomioitu 24.9.2008 saakka.

Kuntalain säännökset (365/1995)

17 § Kunnan toimitelimet

Kunnan toimitelmiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat.

Valtuusto asettaa kunnanhallituksen sekä 71 §:ssä tarkoitetun tarkastuslautakunnan.

Valtuusto voi lisäksi asettaa:

- 1) kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia pysyväisluonteisten tehtävien hoitamista varten; sekä
- 2) johtokuntia liike- tai muun laitoksen taikka tehtävän hoitamista varten.

Kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan jaostosta on soveltuvin osin voimassa, mitä asianomaisesta toimitelmästä säädetään.

Kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimitelin voi asettaa toimikuntia määrätyn tehtävän hoitamista varten.

25 a § Konsernijohto (27.4.2007/519)

Kunnan *konsernijohtoon* kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

71 § Tarkastuslautakunta (27.4.2007/519)

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;

4) kuntaan tai kunnan määräämisvallassa olevaan yhteisöön tai säätiöön pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva; eikä

5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

73 § Tilintarkastajan tehtävät (27.4.2007/519)

Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajien on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) onko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti sekä antavatko ne oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita; sekä
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia erityisiä ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, kunnan johtosääntöjen tai hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan epäkohdista tilintarkastajien on ilmoitettava viipymättä tarkastuslautakunnalle ja tarvittaessa myös kunnanhallitukselle.

75 § Tilintarkastuskertomus ja sen käsittely

Tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtävälleen johtavalle viranhaltijalle (*tilivelvollinen*) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastajat havaitsevat, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

77 § Yhteinen toimielin

Kunnan hoitaessa sopimuksen nojalla tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta voidaan sopia, että ensiksi mainitun kunnan siihen toimielimeen, joka huolehtii tehtävästä, valitsevat osan jäsenistä asianomaiset muut kunnat.

Jäseninä toimielimessä voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt.

Toimielimen pöytäkirja on, milloin se asetetaan yleisesti nähtäväksi, pidettävä 63 §:n mukaisella tavalla nähtävänä kaikissa sopimukseen osallisissa kunnissa.

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621)

4 § Viranomaiset

Viranomaisilla tarkoitetaan tässä laissa:

- 1) valtion hallintoviranomaisia sekä muita valtion virastoja ja laitoksia;
- 2) tuomioistuimia ja muita lainkäyttöelimiä;
- 3) valtion liikelaitoksia;
- 4) kunnallisia viranomaisia;
- 5) Suomen Pankkia mukaan lukien Rahoitustarkastus, Kansaneläkelaitosta sekä muita itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia; Eläketurvakeskuksen ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen asiakirjoihin lakia kuitenkin sovelletaan 2 momentissa säädetyllä tavalla;
- 6) eduskunnan virastoja ja laitoksia;
- 7) Ahvenanmaan maakunnan viranomaisia niiden huolehtiessa valtakunnan viranomaisille kuuluvista tehtävistä maakunnassa;
- 8) lain tai asetuksen taikka 1, 2 tai 7 kohdassa tarkoitetun viranomaisen päätöksen perusteella tiettyä tehtävää itsenäisesti hoitamaan asetettuja lautakuntia, neuvottelukuntia, komiteoita, toimikuntia, työryhmiä, toimitusmiehiä ja kunnan ja kuntayhtymän tilintarkastajia sekä muita niihin verrattavia toimielimiä.

Mitä viranomaisesta säädetään, koskee myös lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavia yhteisöjä, laitoksia, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden käyttäessä julkista valtaa. Evankelis-luterilaisen kirkon asiakirjojen julkisuudesta säädetään erikseen.

14 § Asiakirjan antamisesta päättäminen

Viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä. Valtuusto voi kunnan johtosäännöllä kuitenkin antaa tässä laissa tarkoitettuna viranomaisena toimivalle kunnalliselle toimielimelle oikeuden siirtää päättämässään laajuudessa asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle. Tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on laadittu viranomaisen toimeksiantotehtävää suoritettaessa tai annettu toisen viranomaisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten, päättää tehtävän antanut viranomainen, jollei toimeksiannosta muuta johdu. (23.6.2005/495)

Tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtäviensä vuoksi muuten kuuluu.

Jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on:

- 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy;
- 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi;
- 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi; sekä

4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista.

Tässä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Maankäyttö- ja rakennusasetus (10.9.1999/895)

30 § Mielenpitemen esittäminen kaavaa valmisteltaessa

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:ssä tarkoitettu tilaisuuden varaaminen osallisille mielipiteensä esittämiseen kaavaa valmisteltaessa voidaan tehdä asettamalla valmisteluaineisto nähtäville ja varaamalla tilaisuus esittää mielipide määräajassa kirjallisesti tai suullisesti taikka erityisessä kaavaa koskevassa tilaisuudessa taikka muulla sopivaksi katsottavalla tavalla. Tässä yhteydessä voivat mielipiteensä esittää myös muut kunnan jäsenet.

Tilaisuuden varaamisesta mielipiteen esittämiseen tiedotetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetulla, osallisten tiedonsaannin kannalta toimivalla tavalla. Jollei muuta tiedottamista pidetä asian laatu huomioon ottaen sopivana, asiasta on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Ilmoitus on kuitenkin aina julkaistava vähintään yhdessä paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Mitä 2 momentissa säädetään tiedottamisesta, noudatetaan soveltuvin osin myös maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä tarkoitettuun kaavoituksen vireilletulosta ilmoittamiseen, jollei vireilletulosta ilmoiteta kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

Jos valmisteltavana on vaikutukseltaan vähäinen asemakaavan muutos, osallisille voidaan varata tilaisuus mielipiteensä esittämiseen samalla, kun ilmoitetaan vireilletulosta. Tällöin ilmoitusta ei tarvitse julkaista sanomalehdessä. (1.2.2007/118)

Vesihuoltolaki (9.2.2001/119)

8 § Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyminen

Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on pyydettyvä lausunto valvontaviranomaiselta sekä varattava alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitoksen voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen viemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.